

GORENJEV

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5:60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kravja kupčija — v zaprekah.

Baron Gautsch je padel in za njim je šel tudi grof Bylandt, minister za notranje zadeve. Ko smo prejeli to vest, smo imeli čut, kot bi prišli iz zaduhlega v čistejši zrak. Francišek Šuklje je pravil, ko Bylandt se ni bil minister, da je ta mož njegov prijatelj in kdor je menil, da je to prazna baharija, prepričan se je lahko o svoji zmoti v zadnjih mesecih. Odkar je odšel baron Hein iz dežele, opazujemo pri vodstvu javnih zadev, ki so v zvezi z deželno vlado, neko nesigurnost, neko tipanje, ki pa končno zaide vedno v ono smer, ki pelje v ljubljansko škofijo ali v grad Kamen pri Novem Mestu. Če sta si pri kaki občinski volitvi na deželi v laseh napredna in klerikalna stranka, takoj se prikaže vladni komisar, ki vodi volitve, iz katerih pride na površje klerikalen župan, ako se imajo voliti častni občani in je to klerikalcem neljubo, ve vlada preprečiti tako volitve, ako se ima rešiti kaka reklamacijska pritožba, je »Slovenec« navadno z rešitvijo zadovoljen. In naj se očita Teodorju Schwarzu ali grofu Chorinskemu kar se hoče, to je gotovo, da sta oba izvežbana birokrata in bi ne šla tako daleč, ko bi ne čutila, kak veter piha v ministrstvu. Grof Bylandt, ta aristokrat,

ki je postal edino zato minister, ker je sin svojega očeta in Gautschev prijatelj, je prestan, in to dejstvo upliva na nas, kot bi iz oblakov zasinil solnčni žarek.

Ko je Gautsch pripravil volilno reformo, se je obrnil za informacije tudi na naše klerikalce. Ti pa v takem položaju niso bili nikdar pohlevni in zato se niti ne čudimo, nego da so odrezali velik kos zase. Niti ne čudimo se, da so pustili na cedilu štajerske in koroške Slovence, vsaj je narodnost že od prvega katoliškega shoda sem — paganstvo, saj Nace Žitnik tolaži kraske kmete s tem, da je nemška ljudska stranka zelo močna in da koroški Slovenci sami — zahtevajo — nemških sol. Dr. Šustersič pa se je na shodu zadnje nedelje v hotelu »Union« celo bahal s to kravjo kupčijo in trdil, da je več dosegel od Čehov.

Vobče se mora trditi, da je imel minister Gautsch s svojega stališča zelo nesrečno taktiko. Tezišče vse njegove volilne reforme leži v razdelitvi volilnih okrajev. Proti tej razdelitvi so se obrnile vse stranke, razen naših klerikalcev, tudi tiste, ki so načeloma za splošno in enako volilno pravico, ali ki vsaj to trdijo. V tej točki so bile koncentrirane največje težkoče, ali v tej je bilo skrito tudi najhujše vladno orožje. V tem oziru je imela vlada vso možnost na posamezne

stranke pritisniti, ali pa protežirati jih. In to orožje je d. Gautsch brez vsake potrebe iz rok, ne da bi se mu bila kaka stranka, v kolikor že ni bila vezana po raznih zakulisnih spletkah, posebej vezala, izjavil je, da vlada ne stoji na stališču, da bi razdelitev volilnih okrajev ne bila neizpremenljiva.

S to izjavo je izpodmaknila vlada sama svoji predlogi temelj. Od te izjave naprej je bila vlada kakor poveljnik kake morske ladje, ki povabi sovražnika na krov lastne ladje. To je bila voda na mlin vseh tajnih in očitih sovražnikov vladinega načrta. Kakor se vsuje čez poljane voda, če se podere nasip, tako so prišle razne stranke z raznimi željami, tudi tiste, ki so bile poprej mirne. Oglasili so se Kočevarji, Nemci na Nizjem Avstrijskem in Českem, Čehi in Poljaki so zahtevali najprej 100, potem 110 in končno 113 mandatov. Gautschev načrt, kakršen se je predložil državnim zbornici, je bil pokopan s to izjavo.

Nositelja sedanje volilne reforme sta šla, potreba volilne reforme pa je ostala. Kaj sedaj?

Za Gautschevega naslednika je imenovan Konrad princ Hohenlohe. Ta mladi aristokrat velja kot nekaj čarodejnik v politični upravi. V občevarju fascinira menda najodurnejše ljudi, poravnati zna vsak prepir, vladati zna

PODLISTEK.

Deset let sokolskega življenja.

Ob desetletnici Sokola v Kranju.

Dalje.

1870—1872.

Komaj se je ljubljanski Sokol zopet leta 1868 oživil, že so se jela porajati tekom prihodnjih let po Slovenskem telovad. društva. In v marcu l. 1870 se je kranjska mladina začela bolj gibati in to nas zelo veseli. Vstanoviti hoče telovadsko društvo pod naslovom »Gorenjski Sokol«. Društvo se je tudi ustanovilo ter, kakor bomo razvideli iz Vesely-jevega poročila, tudi krepko razvijalo. Društvo se je 15. avgusta udeležilo pogreba prerano umrlega slovenskega vodnika, ljubljenca slovenskega naroda, dr. Lovra Tomana. — Prihodnjega leta v februarju pa beremo v »Novicah«, da so »vsi naši mladi gospodje

še večidel sokolci«, tako da ni več »kazinarjem« več mesta med kranjsko družbo. Najboljši vir nam pa je gotovo poročilo načelnika ljubljanskega J. Z. Vesely-ja v českem »Sokolu« pod »Zpomínky českého Sokola«. »Ni trajalo dolgo in prišli smo do vasi Preska (ob XXX. izletu ljublj. Sokola), oddaljene od cilja našega izleta kake četrt ure. Dosem so nam prišli naproti kranjski Sokoli, kateri so nas spremili do Medvod.«

Ker sem že omenil »kranjskega Sokola«, moram zato navesti, da se je to društvo po kroju razlikovalo od drugih slovenskih društev; imeli so mesto rdečih srajc modre iz svetlega blaga (iz pergala) in mesto sokolskih čepic sive nizke klobuke z rdeče-belimi cofki, nekoliko v formi podobne našim pozabljenim, slovanskim klobukom. — Ko smo pokosili, nagovoril je navzoče Sokola brat Grasselli, bivši podstarosta. — Z vznešenimi besedami je začel sprva razlagati »pravi cilj« stvari sokolske — na koncu pa je očiči-

tal kranjskemu Sokolu, da se po kroju razlikuje od drugih sokolskih društev na Kranjskem. Govornik je nazadnje napil na zopetni sestanek ljubljanskega Sokola s kranjskim, kateri naj gotovo nastopi v drugem kroju, kakor do sedaj. — Kranjski bratje so sicer obljubili, da bodo na prvem občnem zboru glasovali za premenitev sokolskega kroja, toda kakor sem pozneje zvedel, niso držali popolnoma svoje obljube.

Da bi spoznal »kranjskega Sokola« in pogledal v društveno življenje gorenjskih Sokolov, podal sem se prvo nedeljo meseca julija na pot, da bi s tem spolnil tudi besedo, katero sem dal načelniku Sokola v Kranju pri izletu v Medvode. — Telovadno društvo v Kranju je bilo ustanovljeno 1. januarja (?) 1870. Člani telovadijo samo poleti na telovadišču 6° dolgem in 6° širokem. Društvo šteje 40 članov, izmed katerih jih 19 pohaja telovadbo. — Administrativno in tehnično vodstvo tega društva je slabo, četudi bi se

tako, da ustreže vsem, in ko je šel iz Bukovine v Trst, jokala je za njim cela dežela.

Za slovenstvo je življenske važnosti, da napredna stranka na Kranjskem obdrži vsaj sedanje tri mandate, sicer se bo takoj zatrla tista mala cvetka svobodomiselnosti, ki je vsklila zadnja leta v deželi. In sedaj je pot prosta in zadnji čas je, da vzamejo napredni poslanci lesni pot v roke, da se ne ustrašijo nobenega pota in nobenega truda. Tedaj ne veljajo več obljube, ki jih je dal Bylandt naši klerikalni stranki. Dogodki zadnjih tednov pa bodo tem naporom v korist, kajti spletkarstvo naših klerikalcev je sedaj na dlani. In če bi bil še kdo dvomil, mu je komedija z deželno volilno reformo morala odpreti oči. In če je na novem ministrskem predsedniku le desetino toliko državnih zmognosti, kakor se mu jih pripisuje, potem ne bodo naši gluhih ušes. Pot je prosta, ali zamuditi se ne sme niti trenutka. Princ Hohenlohe pa bo morda sam izprevidel, da ni v korist države, izročiti vse javne zadeve take dežele v absolutno oblast tako brezobzirne in v sredstvih tako malo izbirčne stranke, kakor je kaka klerikalna, posebno pa še na Kranjskem.

Poslanec Plantan je vložil kakih 20 peticij v tem smislu, da se premenijo volilni okraj, ali s tem stvar ni rešena. Torej, poslanci na noge, dokler je še čas!

Deželnozborska volilna reforma.

III.

S kako prefriganostjo je vlada v sporazumljenosti z dr. Šustersičem in Švegljem izdelala načrt v namenu, da bi ubila svobodomiselno stranko na Kranjskem, se vidi sploh iz razdelitve mestnih volilnih okrajev.

Dosedaj tvorita mesti Kranj in Škofja Loka en okraj, po načrtu bi se jima pridružil še Kamnik, trga Železniki in Menges ter občina Domžale, torej večina klerikalnih ali pa odvisnih volilcev. Enako se je zgodilo z dolensjkimi in notranjskimi mesti. Najbolj

v mestu Kranju dalo organizirati dobro urejano telovadno društvo; manjka pa k temu moči, ker se tu o pravi sokolski stvari nikomur niti ne sanja. O razdelitvi vadbenege časa, o razdelitvi vaj, o vaditeljskem zboru se tu niti govoriti ne more. Telovadi se takrat, kadar se par članov snide. Načelnik brat Prosenc mi je kazal sicer mnogo dobre volje in ljubezni do telovadbe, a jeden sam ne more vse biti. — To vse je napravilo na me jako žalosten utis. Povprašal sem natančno po vseh tamošnjih razmerah, obljubil sem, da jim bodem rad pomagal in polagal sem jim na srce, da naj ne puste, da bi njihovo društvo propadlo in zraven sem one, kateri so me peljali v društvene prostore, vzbujal k marljivej telovadbi. Na časopis «Južni Sokol» so bili naročeni vsi člani. — Veselj je odšel iz Ljubljane, začelo se je nazadovanje v našem Sokolstvu, katero je pokopalo prav kratkem drugo sokolsko društvo v Kranju. Zadnja vest, katero imamo o njem, je, da se je udeležil dne 14. jul. 1872 izleta lj. Sokola v Škofjo Loko.

Kratko življenje, a polno britkih resnic, na katere kažemo še dandanes. Dalje prih.

zlobno je pa sestavljen radovljiški mestni volilni okraj. Dosedaj volijo skupno Tržič, Radovljica in Kamnik, ki štejejo vkup 4103 prebivalce, po načrtu pa odpade mesto Kamnik s 1745 prebivalcev, zato pa se Radovljica in Tržiču pridružijo trgi in vasi: Kropa, Jesenice, Sava, Javornik, Kamnagorica in Belapeč s 4673 prebivalci. Kakor pri vseh mestnih volilnih skupinah vidimo tudi tu, da načrt namenoma drži mnogo več prebivalcev, ki volijo le enega poslanca, samo da bi bilo oškodovano meščansko prebivalstvo, izjemo tvori samo Kočevje, ker je okraj nemški in en Kočevar po mnenju vlade in dr. Šustersiča velja vsaj za tri Slovence. Radovljiški volilni okraj je sestavljen tako, da imajo v njem vso moč tovarne na Savi, v Tržiču in v Belapeči. Seveda bi se pri volitvah združili klerikalci z nemškimi tovarniškimi ravnatelji, kakor se to dogaja pri občinskih volitvah in zato je skoro izključeno, da bi v tem okraju prodrli neodvisen slovenski napredni kandidat ali tudi neodvisen slovenski kandidat sploh. To sta dobro vedela Šveglj in Šustersič pri sestavi načrtov; zato sta pa izpustila v tej skupini občino blejsko, kjer se večina ljudstva peča s takozvano tujsko industrijo in ima vsaj toliko pravice po razmerju interesov z mesti voliti v mestni skupini kakor Kamnagorica ali pa Belapeč. Toda Bled ima 1646 prebivalcev, ki so Slovenci in pa domalega vsi narodno-napredni, zato so se pa pristeli kmetskim volilcem, sicer bi oni odločevali pri volitvah v korist svobodomiselne stranke.

Najmanj, kar moramo kot Slovenci in naprednjaki zahtevati pri mestni volilni skupini je to, da se za Ljubljano pomnoži število poslancev, da bo vsaj približno tako zastopana kakor druga mesta, da se k skupini Kočevje priklopi še Sodražica in da se iz načrta pri posameznih volilnih okrajih izločijo vasi in trgi, ki niso v dosedanem volilnem redu, oziroma da se število poslancev v tej skupini pomnoži, če se ji prištejejo še trgi in vasi, kakor je v načrtu, ki bi se pa moral glede razdelitve deloma preurediti, da volilci ne bodo na slabšem kakor so sedaj.

Po vladnem načrtu volijo kmetske občine 16 poslancev kakor dosedaj. Vsa dežela kranjska je bila leta 1903 plačala okoli 3 1/2 milijona kron davkov, od tega odpade na Ljubljano samo 1,103.017 kron, torej malo manj nego eno tretjino vsega davka, kar ga plačuje vsa dežela. Drugi dve tretjini odpadeta na ostale mestne in kmetske občine. Kmetske občine plačujejo približno eno tretjino vsega davka v deželi in zato je njihovo število poslancev precej primerno z ozirom na skupno število, če se davek vzame za podlago pri določitvi števila mandatov.

Zoper to število torej nimamo nič in bi ker poznamo važnost kmetskega stanu, morda privolili tudi še v to, da se število poslancev v tej skupini za nekaj mož pomnoži, zahtevamo pa, da se tudi ta volilna skupina pravično razdeli. Čemu volijo nekateri okraj po dva poslance? Naj se okraj po davčni moči in številu prebivalstva tako razdeli, da vsak volilni okraj voli le enega poslanca in sicer naj se v en volilni okraj združijo oni sodni okraj ali pa tudi občine, ki imajo več interesov skupnih. S tem bi se tudi boj v posameznih okrajih

bolj ublažil in bi se ložje vpoštevale gospodarske koristi posameznih okrajev, ker bi jih zastopali možje, ki poznajo natančneje okraj in ljudstvo.

Naj ne odločuje pri razdelitvi okrajev razmerje strank pri zadnjih volitvah, temveč gospodarska moč okrajev in skupne koristi, tedaj bodo pa tudi kmetski mandati izgledali nekoliko drugače kakor so dosedaj!

Shod deželnozborskih volilcev v Kranju

Konec.

Nato govori g. dr. Josip Kušar, z gromovitimi na zdar-klici pozdravljen,

o organizaciji narodno-napredne stranke.

Govori približno tako-le:

Častiti navzoči! Da ne bode nobenega dvoma, moram pred vsem povdarjati, da imam v mislih položaj, kakršen vidimo pri nas na Gorenjskem. Drugi kraji — druga mesta, druge razmere, druge potrebe.

Govoriti mi je kot članu izvrševalnega odbora o organizaciji naše narodno-napredne stranke. Da nam je take organizacije potreba, to leži na dlani in to nam je dokazalo ravnokar minoto deželnozborsko zasedanje, ki se je, kakor ste pravkar čuli iz ust našega g. deželnega poslanca, završilo s tem, da so zastopniki mest z brahijalno silo bili primorani, braniti koristi mest in trgov, vsled česar se je zborovanje po volji političnih nasprotnikov odgodilo; ako bi naši poslanci ne bili posegli po tem najskrajnejšem sredstvu, po sredstvu bučeče obstrukcije, ondi bi zavladal nad našimi mesti in trgi črni klerikalizem, onda bi se šopirili z gospodstvom nad našimi mesti in trgi ljudje, ki nimajo prav nikakih meščanskih interesov, ki bi torej naših koristi niti zastopati ne mogli in zavladala bi nad nami roko v roki s klerikalizmom tista grda ničvredna nemskutarija (res je!), ki je morila v zvezi z odrevenelim birokratizmom naše meščanstvo do približno l. 1880., ko smo jo potisnili čez prag (prav je bilo), tisto meščanstvo, ki je bilo od nekdanjega stebra narodne olike, narodnega napredka in pa prvi gojitelj svobodne misli. — In ravno Kranj se more ponasati s to prednostjo, da je to lepo naše starodavno mesto, s pravico nazvano metropola Gorenjske, bilo prvo, ki je otreslo raz sebe okove nemškutarskega suženjstva, da se jih je oprostilo, je volilo prvega slov. poslanca v deželni zbor (ploščanje in živio-klici) in s tem dalo pravec drugim slovenskim mestom in trgom, kako jim je postopati, da si pred slovenskim svetom osvetlijo lice.

To tradicijo je mesto Kranj varovalo do zadnjega.

V zadnjem deželnozborskem zasedanju pa se je poskusil napad na to slabotno meščanstvo, napad na trdnjave pravega narodnjstva, napad na trdnjave svobodne misli. (Res je!) — Hvala Bogu, da se je ta nakana izjalovila in hvala našim poslancem, da so to nakano, čeprav z najstrajnejšimi sredstvi preprečili. Zavladala bi bila prejkoslej strahovlada srednjeveških prvih stanov, duhovščine in graščakov, v korist bisagam in lačnim žepom. (Dobro!). Kdo bi bil pri tem tepen? Meščani, kmetje in pa delavci.

Bili so časi, ko je med našim narodom tlačanom, bodisi meščanom, bodisi kmetom, gospodaril ali graščak ali pa menih. Nobenega pravega prometa ni bilo, ker se niti meščan, niti kmet ni mogel svobodno gibati ter je sad svojega truda in dela zlezal v malho nenasitnega graščaka, oziroma samostana.

Pršlo je pa sčasoma drugače. Zavedni meščani so se znali osvoboditi mučnega

jarma, dobili so svoje pravice in svobodaščine in pričelo se je novo življenje tako za meščana, tako za kmeta. Trgovina je zacvetela in se jela širiti, promet se je povzdignil in prinesel blagostanje v deželo.

Dasi so se mesta bistveno razlikovala od kmetiskih naselbin, kakor je to še tudi danes, vendar ne smemo prezreti fakta, da se opaža od nekdaj do danes najožji stik med kmetom in meščanom ter obratno. Meščan navezan je na kmeta, kmet pa na mesto. Kdor trdi kaj drugega, je ali nevednež, ali pa zloben hujskač. Da je ta medsebojni stik v istini obstoječ, to je popolnoma naravno in to vidimo vsak sleherni dan. Kmet je producent, meščan po svoji večini trgovec in obrtnik, ki kmečke produkte v denar spravi (res je!); nasprotno pa kmetovalec brez mesta živeti ne more, ker potrebuje obrtnih izdelkov in trgovskih predmetov, katerih si sam iz matere zemlje pod nobenim pogojem izkopati ne more.

In ravno za Gorenjsko velja to v največji meri — to nam kažejo naši semnji, naši tržni dnevi. Zavračati se mora torej hujskajoča neresnica, kakor da bi samo meščan živel od kmeta; tudi kmet živi od meščana, kajti to je nepobitna naravna resnica. Večnih, naravnih resnic pa ne more s sveta spraviti nobeno zavijanje, nobeno hujskanje. Na podlagi tega pa je naše stališče tako, da obsojamo tisto grdo hujskanje kmetškega prebivalstva zoper meščanstvo, ki se je v zadnjem času jelo na prilog strankarskim interesom tako grdo propagirati, kajti od tega nima praktičen meščan nič, še manje pa kmet — pač edino, kar bi se s tem dalo doseči, je sovraštvo med tema slojema in to je tudi namen naših nasprotnikov, da bi to oživotvorili, ker bi potem njim zorela in cvetela pšenica, katero je kmet sejal. Do takega sovraštva pa priti ne sme, ker sta s tem prizadeta in oskudovana obadva delujoča sloja na korist tistih, o katerih že rimski pesnik pravi, da so «fruges consumere natis», po dr. Suštersičevi slovenščini rečeno nič delati, pa vse požreti. (Bučen smeh.)

Če pravijo, da so «za kmeta», je to zgolj fraza, njim je za gospodstvo nad kmetom in meščanom, kakor se je to godilo v srednjeveških odnosih. To je pokazalo zadnje deželnozborsko zasedanje. Poudarjati pa moram takoj tukaj, da se boj narodno-napredne stranke proti klerikalizmu ne bije zaradi tega, da bi našo stranko morda vodilo sovraštvo do duhovskega stanu. To ni res. Imamo še vzornih duhovnikov in te tudi spoštujemo in čislamo, in sicer bolj iskreno in resnično nego tisti, ki imajo to spoštovanje vedno in povsod le na jeziku. (Resnica!) Naš boj pa velja tistim brezdomovincem, naj so potem maziljeni ali pa ne, ki izkoriščajo našo vero za bojno kopje, za sredstvo v to svrhu, da bi zatrli svobodno misel v slovenskem narodu, da bi zatrli procvit in napredek v vseh panogah tega v istini dobrega in poštenega ljudstva, da bi s poneumnjevanjem mas dobili v roke vajeti in bič. (Res je!) Da se to ni zgodilo, se ima v svoj prilog zahvaliti meščanstvu v prvi vrsti ravno slovenski kmet.

Kakor hitro pa izgubi kmet stik z meščanstvom, izgubi vsako zaslombo in zaščito in tlačani bode zopet, kakor je tlačani v prejšnjih stoletjih graščakom in samostanom.

Če se meščanje potezajo za svoje pravice, je iz teh pravic izviraajočih dobrot deležen tudi kmetovalec. V tem smislu se nam je treba organizirati. Prvo in vrhovno pravilo nam bodi: korist in dobrobit slovenskega naroda ter njegova samostojnost v njegovem razvoju.

Nikdar ne bomo pritrdili načelu, da je hujskati z ozirom na strankarske koristi stan zoper stan; meščan in kmet naj složno živita in vzajemno delata in, če hoče pri tem sodelovati veleposestnik in duhovski stan, dobrodošel, saj se pošteni ljudje brez zahrbtnih misli, ki imamo pred vsem zaščiten blagor narodov, lahko najdemo pri istem delu, pri istem stremljenju, čeprav vsak po svojem potu

korakajoč. (Pritrjevanje.) Pota so različna, smoter je lahko isti.

Da pa temu danes ni tako in najbrže v doglednem času tudi še ne bode, to pa ni krivda naše stranke, ki je vsikdar nastopila odkritosrčno; to je krivda tistih, ki se tudi zveze z Nemci ne plašijo. Če treba kmeta zoper meščanstvo nahujskati, če treba napredno meščanstvo ubiti in oropati njegovih naravnih pravic, pravic z ozirom na inteligenco, z ozirom na davčno moč. — Ravno radi tega pa je potrebno, da vodstvo naše stranke deluje na to, da razbistri pojme, da vžge luč resnice kmečkemu prebivalstvu, da mu pokaže, kje naj išče svojih prijateljev, katerih existenc naj se pa izogiba, da pa na drugi strani krepko podpre s svojim uplivom meščanski in z njim spojeni delavski stan ter nastopi s tem pot realne politike v blagor celokupnega naroda slovenskega. (Pritrjevanje.) — Saj smo vsi sinovi ene matere, slovenske domovine (res je!) in mislim, da je nepotrebno, če bi se posamezni narodovi sloji na ljubo gotovim sebičnikom med seboj sovražili in klali. (Res je!) V edinosti je moč. Te moči pa potrebujemo pred vsem napram kletim našim sovragom-tujcem, ker «ošabno nosijo ti pokoncu glave», tistim priseljenim Nemcem, ki so se pri nas okozili ter nam hočejo sedaj zapovedovati (srake); potrebujemo pa te moči tudi v boju proti tistim brezdomovincem, ki so označili ljubezen do domovine, ki so označili absolutno narodnost in rodoljublje za — greh. Prvi imajo v rokah kapital, drugi pa kapital in naravno stanovsko organizacijo — oboji pa na svoji strani vlado.

Težak boj ima torej narodno-napredna stranka napram obema nasprotnikoma, toda zaupanja v svojo moč toliko časa ne bomo izgubili, dokler nosimo v svojem srcu najdragocenejši zaklad, ki je jačji od materialnih kapitalov, to je zaklad, ki se imenuje nesebična ljubezen do slovenskega naroda in mile nam domovine slovenske. (Resnica!) (Burno ploskanje.) Boj! odkrit boj je naše geslo. (Gotovo!) Da pa v tem boju tudi zmagamo, treba nam je edinstva vseh tistih, ki dobro mislijo za svoj narod. V vsakem večjem kraju se osnuj nekak pododbor, ki potom 25. marca 1906 izvoljenih zaupnih mož sporočaji svoja mnenja, želje in zahteve izvrševalnemu odboru v Ljubljani. Ti-le pododbori naj bodo v vednem stiku s prebivalstvom bodisi v mestih, trgih ali po deželi; oni naj bodo tisti aparat, ki naj poučuje ljudstvo glede političnih pravic, ki naj prežene dvome in nasprotstva, ki naj spaja, ne pa razdvaja posamezne stanove. Le-ti pododbori naj prevzemo v svoje roke politično agitacijo ne samo tik pred vsakojakimi volitvami, ampak zdržema, da se ne bo zgodilo stranki, kakor se je zgodilo pri zadnjih trgovskih in obrtnih volitvah, ko so bile glasovnice po nasprotnih agitatorjih pobrane in sicer tudi pri takih volilcih, ki veljajo za pristane naše stranke. Sploh naj se v naši organizaciji pojavi svež, pomladanski vzduh, ki nas vabi kvisku, ki nam veli naprej in ki nam kaže potom vstrajnosti in resnega dela cilj narodne in duševne svobode.

V to svrhu vas vabim imenom izvrševalnega odbora na vstrajno skupno delovanje v korist in prospeh celokupnega naroda slovenskega. Vi, častiti someščani, ste pa v prvi vrsti poklicani, da visoko držite prapor narodnosti in svobode, kajti meščanstvo je tisti stan, kjer se osredotočuje narodova moč in s tem narodov blagor.

Odrinite vsakega hujskača od sebe, držec se vedno načela: Sveto služimo domovini sveti! Na zdar! (Burno dolgo trajno ploskanje in živio- ter na zdar-klici.)

G. Vinko Majdič se oglasi k besedi: Iz besed predgovornika, sem posnel, da se je izvrševalni odbor narodno-napredne stranke pomladil in je pričel tako delovati, da smemo z njim biti zadovoljni. Mislim, da govorim v imenu vseh, če predlagam sledečo resolucijo:

«Danes na volilnem shodu zbrani narodno-napredni meščani mesta Kranja izražajo soglasno svoje zaupanje izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke, kateri naj v isti smeri, kakršno je začrtal sedanji dejanski položaj slovenskega naroda deluje skozi inškoz v naprednem smislu v splošno probujo vseh stanov slovenskega naroda, ki bodi prava in resnična podlaga boljših časov naroda-tlačana.»

Resolucija se soglasno sprejme.

G. Janko Sajovic prebere brzojavko župana škofjeloškega, g. N. Lenčka, ki vsled bolezni zadržan udeležiti se zborovanja pozdravlja shod.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključil predsednik g. dr. Val. Štempihar shod z besedami: Cenjeni gg. volilci! V novič se vam zahvaljujem, da ste se v tako obilnem številu udeležili današnjega shoda in imam zavest, da ste prisli brez vsakega zunanega pritiska, kot prosti možje v polni zavesti za stvar, za katero se gre, to ste dokazali tudi s tem da ste pazno in zanimanjem sledili govornikom in zavest imam, da stvar, ki se opira na tako ponosne volilce, še ni izgubljena.

Dopisi.

Iz Selc. Našemu kapelanu Bajcu so začele posebno zadnji čas jako ugajati suhe preste. Še celo v «Domoljubu» z dne 12. apr. je začel o njih fantazirati. Ugibali smo in izpraševali, zakaj mu suhe preste tako dopadejo, a vse zaman? Naenkrat pa so se nam odprle oči. Pravi živi model suhe preste je naš kapelanova ljubica. Oglejmo si stvar natančneje. Pomlad je prišla redno kakor vsako leto. Naš kapelan Bajec pa dobro vé, da je to isti čas, ko vse cvete, da čas lrepenjenja, čas neutošnih želj, čas ljubezni. In kako tudi ne? — Ljubi tudi on, da ljubi tako iskreno, tako neizmerno. Tudi ona ne more ostati trdovratna napram tem hrepenecim ljubezni polnim pogledom. Vsaj kapelan govori le žnjo, nazivlje jo s sladkim imenom, odlikuje jo povsodi med njenimi sovrstnicami, zalezuje povsod. In vsem tem dokazom prave in zveste ljubezni naj bi ona ostala hladna, in v ljubezni zvestih je tako malo. Ona je uverjena, da jo ljubi on — kapelan. Vsaki dan zahaja k nji na dom, zvečer posebno ob luninem svitu se pa kar ločiti ne moreta izza hišnega vogla blizu vodnjaka. — Med tem, ko onadva sanjarita o njiju sreči, meneč, da ju vse radi tega zavida. skladatajo fantje pesem o kapelanovej ljubezni. Menda mu prirede v kratkem serenado. Na misel nam je prišlo, da je nekoč v jeseni prepovedal kapelan Bajec svoji ljubici se še nadalje udeleževati petja na koru in pri Kramarju. Menda je slutil, da tudi Kramar rad hrusta suhe preste. Pričkala sta se dolgo in končno je odstopil Kramar večji del preste kapelanu Bajcu, manjšega obdržal pa je zase. — P — In sedaj sta menda oba zadovoljna. Tako je tudi prav; sedaj naj vsak svojo brani. kajne, g. Bajec! — Posebno mikavno v ljubezenskih aferah je, če je morda mati kacega ljubitelja suhih prest, pri njega zibeli pela prelepo Prešernovo pesem: «Kaj pa je tebe treba bilo» i. t. d. — Nekomu drugemu, kogar se tiče, tudi svetujemo, naj se ne poslužuje noža z dvema klinama. Čudno, da gosp. župnik še ničesar ne vé, ko vendar že vrabci na strehi čivkajo o kapelanovej ljubezni.

Iz Vintgarja. V pomladnem času so kolodvori ob nedeljah polni izletnikov, ki čakajo vlaka, da jih popelje v čist zrak in prosto naravo. To najdejo v obilni meri v Vintgarju, znani soteski pri Gorjah na Gorenjskem. Slap «Šum», razni mali slapovi,

mostiči, zelenje in gorske cvetlice, posttrvi v Radovini vesele izletnika. Marsikdo bode prišel gledat iz radovednosti nov železniški most čez Radovino v Vintgarju, kateri nima para v deželi. In ko si vse ogledajo, jih čaka prijazna restavracija koncem soteske, katera se odpre v nedeljo 6. maja. Tu se jim postreže z vsem, kar srce poželi. Sveže pivo, dobra dolenska kapljica je vedno pripravljena za žejne potnike in tudi za prigrizek se dobijo razne okusne jedi, tudi posttrvi, tako da jim niti lačnim niti žejnim ni treba naprej proti Bledu. Tudi voz je na razpolago.

Radovljiške novice.

— Mestna hranilnica v Radovljici zaključuje upravno leto 1905, obenem desetletnico svojega obstoja s prebitkom 20.209 K 70v. Splošni rezervni zaklad je narastel v preteklem letu na 128.329 K 83 h, blagajniškega prometa je bilo 4.090.801 K 43 v. Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi znašajo koncem 1905 leta 2.915.712 K 84 v. za 124.015 K 61 vin. več nego leta 1904. Stanje hipoteknih posojil se je l. 1905 zvišalo za 39.537 K 03 vin. in znaša koncem leta 1.961.575 K 66 vin. Kakor se vidi, ta denarni zavod prav krepko napreduje in tudi mi z ravnateljstvom vred želimo, da doseže v prihodnjem desetletju tudi tako lepe uspehe.

— Velikodušen dar. Gospa Josipina Hočevarjeva s Krškega, radovljiška častna meščanka, je darovala za stroške radovljiškega vodovoda 4000 kron.

— Premeščanja in imenovanja. Preteklo soboto nas je zapustil živinozdravnik g. H. Turk, ki je na lastno prošnjo premeščen k deželni vladi v Ljubljano. V krogu ožjih znancev in prijateljev je obhajal svojo odhodnico, pri kateri se je izrekla marsikatera napitnica, ki je pričala o simpatijah, ki jih je užival g. Turk v našem mestu. Isti dan je nastopil svojo službo njegov naslednik g. Stegu. — Tukajšnji c. kr. deželni koncipist g. dr. R. pl. An-drejka je premeščen k c. kr. okrajnemu glavarstvu v Postojno. Tukajšnjemu c. kr. okrajnemu glavarstvu prideljeni c. kr. deželno brambovski ev. asistent g. Ivan Staudacher je imenoven oficijalom.

— Vojaški nabor smo imeli dne 27., 28. in 30. preteklega meseca. Prvi dan je bilo izmed 203 fantov potrjenih 59, izmed 158 drugi dan 56 in izmed 127 zadnji dan 32. Vsega skupaj je bilo toraj potrjenih 147 ali 30 odstotkov na nabor došlih mladencev.

Blejske novice.

— Volitev zdravstvenega okrožja se je vršila dne 29. t. m. Načelnikom je izvoljen župan blejski g. Jakob Peternel; njegovim namestnikom župan gorjanski g. Jakob Zumer; odbornikom so izvoljeni gg.: Ivan Pretnar in Anton Vovk z Bleda, Ivan Poklkar iz Gorij, župan Ivan Burja in Matija Gogala z Bohinjske Bele.

— Krasen drevored z mladimi lipami, okrog 800 po številu, je blejska občina zasadila na potu od Rečice do kolodvora.

— Stavbeno gibanje. Letos se je pričelo prav živahno stavbeno gibanje, kakor malo katero leto poprej. Gradilo se bode nič manj kakor deset vil in poslopij, izmed katerih utegnejo biti nekatere pravi kras Bleda. Vile, oziroma hiše grade: Ivan Triler, ključavničar na Bledu, tik «Blejskega doma», E. C. Mayer z Gradca tri vile, fotograf Lergotporer blizu šole, posestnik Anton Marolt z Bleda, Jakob Pem z Mlinega in Marija Kessler, so-proga državnega pravnega namestnika v Novem mestu. Posestnik Dragotin Repe na Mlinem napravlja nov lokal za prodajo mesa, ki se otvori s 1. junijem. To je bilo zelo potrebno za vasi Mlino in Selo, kjer niso doslej prodajali mesa, in so morali prebivalci po pol do 3/4 ure daleč hoditi po meso.

— Občinske volitve za občino Bled se vrše brzkone meseca avgusta.

— Naval tujcev utegne biti letos prav velik, ker se tujci v obilni meri že sedaj oglašajo za stanovanja in je precej vil že oddanih.

— Razredovanje konj za občini Bled in Ribno, ki se ponavadi vrši skoro vsako tretje leto, je bilo letos določeno na dan 3. majnika ob osmih dopoldne pred občinsko pisarno.

— Okrog 11.000 štirirajskih seznjev sveta za gradbe vil poslopj i. t. d. ima poceni naprodaj g. Dragotin Repe, posestnik na Mlinem. Nekaj tega sveta leži v Zaki, drugi del pa se razprostira v bližini graščine Windischgrätz v ravnini nad hotelom Petranovim.

— Velikansko in silno razkošno opremljen park napravlja gosp. Viljem pl. Pongratz, posestnik vile, na svojem obširnem posestvu poleg jezera. Za obsežna dela ima uslužbenih že nad pol leta kakih 30 do 40 delavcev. Med drugim vpeljava poseben vodovod, ki bode namakal vrt. Vsi stroški so proračunjeni okrog 60.000 kron. Kako luksuzno hoče imeti Pongratz opremljen svoj park, kaže dejstvo, da je nasadil manjših in večjih smrek, okrog 50 po številu, po 8 m visokih, s krono do dva metra premera, katerih presajanje, predno so prišla na svoje sedanje mesto, so veljala čez 40 K ena. Posebne vrste smreke, «Blaufichte» imenovane, katerih je kakih 10, je dobil z Nemskega. Ena izmed teh je veljala 500 K.

— Peternelov hotel se otvori tekem meseca junija.

— Čestni odbor blejski se je ko- nečno po dolgem zavlačevanju in reševanju rekurzov vendarle konstituiral. Šlo se je, kdo bo v novem cestnem odboru virilist. Baron Zveglj je namreč záse reklamiral virilni glas, češ, da njemu pristojta kot najvišje stoječi osebi. Deželna vlada temu ni ugodila. Verski zaklad je hotel imeti zastopnika v cestnem odboru. Proti temu se je vložil protest. In najvišje upravno sodišče na Dunaju je odločilo, da virilist sploh odpade, če je oseba, ki plačuje največ davka, ino- zemec in drugi, ki bi za njim prišel v poštev, nima pravice do virilista.

— Načelnikom cestnega odbora je bil izvoljen župan blejski, g. Jakob Peternel, podnačelnikom pa župan gorjanski, g. Jakob Zumer.

Novice iz selške doline.

— Prodajali so ta teden pri na- prednih odbornikih naše občine. Obsojeni so bili namreč na denarno kazen, ker se pred tremi leti niso hoteli udeležiti volitve župana, a niso hoteli prostovoljno plačati.

— Glavni eksekutor je bil občinski svetnik Španc iz Podblice. Ta čast mu je šla tako v glavo, da menda letos ne bode več hotel plesati kapucinarske, kot jo je lani s Perdolcem na Ratitovcu.

— Z eksekutorji je pa hodil, da bi kupoval, najbogatejši mož naše občine, Novakov Joža. Kdo se ne smeje?

— Čudno se nam zdi, da daje okrajno glavarstvo za take neumnosti klerikalcem zandarmarijo na razpolago.

— Tudi iz naše doline jih je šlo zadnje nedeljo nekaj na klerikalni shod v Ljubljano. Dalo se jim je prosto vožnjo s Česnjice. Največ je bilo Česnjčanov, ki so povsod prvi, kjer je kaj zastoj.

— Ko bi selški župan Demšar ne bil toliko dobil po očetu in stricu, bi bil se v mnogo večjih denarnih zadregah kot je Šliber. On bi si še za sok na za- služil.

— Župnik Rožnik se je v pred- zadnjem «Domoljubu» norčeval iz selniskega mlinarja, ker je šel v Ljubljano k zdravniku radi boleznj v vratu. Pravijo, da Bog vsa- kega kaznuje na tem, s čemur je najbolj

gresil. No, če je to res, se bo Rožniku go- tovo grlo posušilo, ker je pač malokdo to- liko gresil z grlom kot on.

— Ko bi prišel Kristus zopet na svet in bi izganjal nevedne ljudi iz cerkve kot jih je nekdaj iz tempelja, oj, to bi njegov bič žvižgal po Rožnikovem hrbtu!

— Boštjan: «Kaj misliš, zakaj niso pri sodarski zadrugi na Česnjici vsi enaki, ampak je eden vse, a drugi vsi nič?» Štefan: «I no, zakaj?» Boštjan: «Ker bi mo- rali potem vsi nositi suknje, a tako jo ima samo eden.»

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Na Govejeku je nekaj klerikalcev, ki pravijo, da se potegujejo za vero pri vo- litvah. Naše misli so pa te, da se tisti bolj poteguje za vero, ki živi po Kristusovih naukih. Kristus je rekel: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega! Klerikalci na Govejeku in Osolniku pa ravno nasprotno delajo. Sicer so vsi zvesti backi Brajčevi, toda žive pa ne po Kristovih naukih. Pri volitvah je posebno okrog norel znani Rožnik in Semic. Rožnik je pravi Brajčev oproda, toda on je kuhal žganje že veliko let, ne da bi naznanil svoj kotel. Tako šo delali še drugod. Sedaj so pa prišli Rožniku na sled in bode moral dati «ce- sarju, kar je cesarjevega». Brajc je vedel za to, da Rožnik kuha na prepovedan način, pa ga ni poučil, da ne sme goljufati države. Rožnikovi sosedje so pa skrivali «sirotko» in s tem so krivi z Rožnikom vred — goljufje.

— Golarjeva žaba se je nekaj po- boljšala. Pravijo, da bode sedaj bolje gospo- darila in se manj vtikala v reči, ki ji niso nič mar. To je prav in potem bode mo- rebiti drugo pomlad orala z voli, namesto s kravami.

— Žlobudra je apostol Brajčev. Toda ta apostol je tako siten, da so ga v nedeljo vrgli iz neke gostilne. Samo preprial bi se in zabavljaj. Ljudje se bodo kmalu navelicali njegovega žlobudranja.

— «Smrdoljub» laže, da se je Smovc prostovoljno odpovedal županstvu. To naj verjame, kdor more. Mi ne moremo, ker vemo, da se je Smovc do zadnje ure krčevito držal županskega stola.

— «Smrdoljub» laže, da bi bil rad Zlate župan. Kajpak! Ako more Brajc na- vesti le en dokaz, da je Zlate hotel biti župan, mu kupimo tri «šublakostne», da jih bo imel za pred vrata.

— In za g. Franca Jarca iz Medvod piše ta lažnjiva cunjja, da je hotel biti župan. Ta laž je večja kakor Šmarna gora. G. F. Jarc še hotel ni prevzeti kandidature za pod- občino Medvode, kjer bi bil gotovo zmagal. To laž o g. Jarcu naj Brajc dene v rom.

— Kdor je bil kdaj na postaji v Medvodah, videl je gotovo presko Pomarančo tam. Vtika se ta človek v vsakega možaka in baba. Gospodu postajenačelniku svetujemo, naj spodi to Pomarančo, ker ovira promet. Ako Pomarančar nima družega dela, naj gre domov in naj se s petami tolče po tistem delu telesa, ki ga navadno ne ime- nujemo.

— Kurja babica ima svojega zago- vornika. In kdo je ta? Nobeden drug, kakor Brajc.

— Učitelju Grmeku očita «Grdoljub» da mu je umrl nezakonski otrok. Kako de- belo se je zlagal «Grdoljubov» dopisnik, je dokaz to, ker učitelj Grmek ni imel nobe- nega nezakonskega otroka. Pri Sv. Lenartu so mu pred 10 leti podtikali nekaj takega, toda, ko je prijel tiste obrekovalce za be- sede, so se spustili v tajitev. «Grdoljubov» dopisnik naj se podpiše pod to trditev, bode pa videl, kje se dobi zastojni ričet. Ako «Grdoljubovemu» dopisniku ni prav, da so se rodili, se rode in se bodo rodili neza-

konski otroci, naj najprej spodi vse mlade kuharice iz farovžev, potem bode pólóvico manj nezakonskih otrok in tudi ne bode treba nobene farovške babice.

— Kaplan Brajc ne ve, da je nam znano, kaj ga je pognalo iz Ilirske Bistrice. Kiklja je bila, Jože, če hoče kaj vedeti. Sicer pa povemo kaplanetu: Kakor hitro bode še privlekel kakšno laž o nezakonskih otrocih, našli bomo vse njegove prijatelje. Imamo jih okrog 20 na piki. In ti bodo zacvilili, ko jim bomo stopili na rep. Kaplanče, tedaj nikar ne bezati v sršenovo gnezdo!

Tedenski politični pregled.

Gauč — odstopil. Strmoglavili so ga Poljaki. Minulo soboto zvečer je sklenil klub odkloniti vse Gaučove kompromisne predloge glede volilne reforme. Ker so Poljaki ostali neizprosni, je cesar sprejel ostavko Gaučevo ter poveril sestavo novega ministrstva tržaškemu namestniku princu Hohenlohe-u, ki je postal ministrski predsednik in obenem minister notranjih del.

Državni zbor je odgoden za nedoločen čas. **Hrvatske saborske volitve** so se pričele dne 3. maja. Ta dan je bilo izvoljenih 55 poslancev, od katerih jih je združena opozicija priborila 35. To pomeni strahovit poraz sedaj vladajoče madjaronske stranke.

Na Ogrskem. Po zadnjih poročilih so se vršile volitve v 394 okrajih. Voljeni so: 237 članov neodvisne stranke (10 nad absolutno večino), 67 članov ustavne stranke, 32 ljudske stranke in 25 poslancev narodnosti.

Srbska skupščina razpuščena. Srbska skupščina je razpuščena in so takoj razpisane nove volitve, ki bodo 24. junija. Nova skupščina se sestane 8. julija.

Ruski ministrski predsednik Witte je — odstopil. Vzrok odstopa so baje nespozumljenja, ki so se pojavila med njim in ministrom Durnovom povodom razprave o državnih osnovnih zakonih. Demisija Witteja se je sprejela v javnosti ravnodušno. Njegovim naslednikom bo baje imenovan knez Goremjkin, ki velja za osebno poštenega moža, ki pa ni poseben prijatelj svobodnega gibanja.

Angleški kralj v nevarnosti? V Neapolju je bil nameravan atentat na angleškega kralja, a se je preprečil. Zaprli so sedem oseb. Angleški kralj in kraljica sta ostala na svoji ladji v pristanišču. Ladjo so noč in dan stražili italijanski tajni policaji. Kljub temu se je ponoči kraljevi ladji skrivoma približal čoln, v katerem so sedeli trije, za ribiče preoblečeni možje. Policija jih je preseñetila in aretovala ter spoznala vse tri za nevarne anarhiste.

Novičar.

Imenovan je sodnim tajnikom g. A. Vidic, sodni pristav v Kamniku.

Važen sklep. Dne 3. maja t. l. je sklenil izvrševalni odbor narodno-napredne stranke z vsemi močmi podpirati stremljenje dijaške «Prosvete» in «Akademije». Mi smo se vedno čudili, da nekateri krogi ne vedo docela ceniti po zaslugi delovanje teh mladih, čilih, delavnih in dela zmožnih prostovoljnih soborilcev. Če kje, velja pri Slovencih, da je

črka mrtva in da le beseda poživlja, če se gre za to, da se budijo narodove mase iz duševnega mrtvila. To je tudi edina pot razširiti in uglobiti napredna načela med ljudstvom na deželi. Mi želimo, da bi sedaj ponehale vse osebne mržnje in smo prepričani, da bo ta sklep, če se bo vstrajno in energično izvrševal, rodil obilen sad.

Tukajanje gasilno društvo ima jutri v nedeljo običajno mašo sv. Florjana ob 11. uri dopoldne. Po maši se vrši razdelitev častnih kolajn devetim članom za 25 letno službovanje v mestni posvetovalnici. Popoldne ob treh izlet z godbo v Stražišče k Benedku.

Desetletnica „Gorenjskega Sokola“ v Kranju je preložena na dan 20. majnika.

Tamburaško društvo „Lipa“ v Stražišču. Zadnje nedeljo je priredilo to naše vrlo društvo koncert, ki je bil obenem njega prvi nastop. To je bil sijajen dokaz, kaj premore resna in dobra volja in da se dá kaj dobrega doseči tudi na deželi. G. F. Lenartu vsa čast, da se je zavzel za to misel in da jo je tako vrlo izvršil. Nastop tamburašev in naših dičnih tamburašic je bil tako siguren in izvajanje posameznih točk tako točno in ubrano, da se je čula splošna pohvala. Posebno priznanje pa moramo izreči temu zboru, da se ni vdal pritisku župnikovem. Ta gospod bi moral lepo molčati, ker se ima za svojo mastno faro zahvaliti le odločnemu nastopu naših naprednih faranov in pa naprednega časopisja. Kdo izmed vas, Stražiščani, vidi kaj nepostenega nad tem zborom? Glejte, le naš Kristov namestnik se jezi, seve edino le zato, ker našim tamburašem on ne taktira. Kako miren je bil naš prejšnji gospod župnik in sedaj šele občutimo, da ga ni. Zato pa kličemo novemu tamburaškemu zboru: Le naprej po svojem poju! Če hoče župnik godbo, naj posluša škripanje farovških tamburašev, ali pa naj si naroči Pocičtranege ali Dolna!

Občinski odbor v Srednji vasi v Bohinju je soglasno sklenil, da bo županstvo kolekovalo za naprej vse uradne vloge z narodnim kolekom.

Javen političen shod so vrši jutri v nedeljo ob polštirih popoldne na Visokem pri Kranju v hiši posestnika Janeza Burgerja, podomače Majer. Kot govornika sta oznanjena šepavi Lampe in velesovski fajmošter Brešar. Prvi bo govoril o politični prihodnosti Kranjske, drugi o občinskih volitvah v Senčurju, ki se prično dne 8. maja. Dobro je, da gredo tudi naši somišljeniki na ta shodek in pošteno zavrnejo klobasarije naših političnih popov.

Podružnica slovenskega planinskega društva v Kranju priredi v letošnji sezoni nastopne izlete, in sicer 1.) dne 24. maja (za slučaj neugodnega vremena 27. maja) Kranj — Sv. Jošt — Škofja Loka; zbirališče ob petih zjutraj na savskem mostu; kosilo v Škofji Loki. 2.) dne 10. junija Kranj — Sv. Jošt — Sv. Mohor — Jamnik — Kropa — Otoče; zbirališče ob petih zjutraj na savskem mostu; kosilo v Kropi. 3.) dne 29. junija na Višarje; odhod z vlakom: 1:44 ure ponoči, oziroma dne 28. junija ob 12:34 ure popoldne. Razen teh izletov sta projektirana za jesenski čas izlet na Krim in Stol; čas se določi pozneje. — Določene markacije se bodo objavile po izvršitvi.

Poročil se je g. Ignacij Guzelj, tovarnar in gostilničar v Škofji Loki, z gospico Ivanko Thalerjevo iz Železnikov. Bilo srečno!

Prememba posesti. Gospa Marija Mayerjeva je kupila danes na dražbi obe Kreuzbergerjevi hiši v Kranju za 60.000 K, cen-

jeni na 69.502:86 K, dve parceli na Primskovem pa za 4910 K, cenjeni na 5100 K.

V Vogljah pri Godelniku strši, ta glas je šel od vasi do vasi. Kadar je ponoči vse tiho, začujejo se podzemeljski sunki — brum brum. — Ni čudo, da so bili domačini razburjeni, ker niso vedeli, odkod prihaja to nočno, na videz podzemeljsko bobnenje. — To se je ponavljalo v presledkih redno skoro vsako noč. Ljudje so hodili ponoči «vahtati» najbolj vsled tega, da bi če le mogoče kateri «pogruntal», odkod to bobnenje. V Vogljah ravno na tem kraju izginja vsa voda v zemljo in se delajo brezna, to je: zemlja se useda na nekaterih krajih. Večinoma so vsi pripisovali to butanje usedanju zemlje. Gospodinja, verna duša, je pa vse butanje pripisovala na račun duhov in strahov. Nosila je za maše, dokler ji ni zmanjkalo denarja. Maše so se brale v Senčurju in na Visokem. Ponujala je tudi vogljanskemu gospodu za mašo; toda možupostenjaku se je revna ženica smilila in ji ni hotel nepotrebno jemati denarja iz žepa. — Maše so se brale, strašilo je pa le naprej in naprej. Samega strahu so bili domači že skoro popolnoma onemogli. Ženi je zmanjkalo denarja in prodati je morala vola. Ko je šel vol iz lesenega hleva, šel je strah od hiše. — Vol je namreč ponoči, ko je vstal, drgnil z rogom ob leseno steno, stena se je stresla in lesena koča je zabobnela — brum. Pri vsem tem moramo pripisovati zaslugu, da se je spravil strah od hiše, farjem in mašam: Ko bi ne bila Godelnica nosila za maše, bi ji ne bilo zmanjkalo denarja, ko bi ji ne bilo zmanjkalo denarja, bi ne bila prodala vola, ko bi ne bila prodala vola, bi bil strah še danes pri hiši.

Arnold Rikli, posestnik in ustanovnik svetovnoznanega zdravilišča na Bledu, je umrl dne 30. aprila v Volšpergu na Koroškem v visoki starosti. Pokojnik je veliko pripomogel, da se je Bled v kratki dobi tako razvil. Od njega se tudi mi Slovenci lahko naučimo nekoliko več podjetnosti v začrtanih ciljih.

Železniška nesreča na Dovjem. Dne 30. aprila zvečer smo prejeli naslednjo brzojavko: «Dva tovorna vlaka sta trčila danes popoldne ob 4:49 na postaji Dovje. Vlakovodja Pražen je mrtev, promet omejen. Drugi dan je došlo še naslednje poročilo: «V tovorni vlak iz Ljubljane, ki je stal na postaji Dovje, je trčil od Kranjske gore privozivši tovorni vlak ob 4 uri 49 min. Mnogo vozov je večalimanj razbitih, s tira vrženih, slonečih i. t. d. Žalibog, da je zahtevala ta nesreča tudi človeško žrtev. Vlakovodja g. Pražen, nahajajoč se v prvem voz, bil na mestu mrtev. Potegnili so ga mrtvega iz zdrobljenega voza. Drugih nezgod pri železniskem osebnju ni, ker je osebje, videč nevarnost, pravočasno poskakalo s strojev in z vozov. Vzrok nesreče še ni dognan.» — Pričakujé, da bo preiskava dognala vzrok te nesreče, si ne moremo kaj, da ne bi pri tej priliki nekaj opomnili. Promet na gorenjski progi je kolosalen; morda je ni državnoželezniške proge v Avstriji, kjer bi bil tak promet. Temu primerno je seveda tudi služba silno naporna. Največje zlo pa je, da so postaje premajhne. Skoro vsi tovorni vlaki imajo po 60 do 70 voz, prostora je pa na postajah samo za vlake s 40 vozovi. Vsled tega je nevarnost takorekoč stalna in res pravo čudo je in samo veliki previdnosti in skrbi osebja se je zahvaliti, da ne ne zgodi še več nesreč.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je te dni razposlala vsem slavnim občinskim odborom in Slovenskem sledečo prošnjo: Slavno županstvo! Tujejezični listi očitajo semintja «Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani», da zna biti gibčna. Nam je tuprilično ta ista pohvalna gibčnost pripoznati društvu «Südmarki» in pa nemu nemskih srenjskih odborov. V novinah beremo namreč, da je 23. febr. t. l. občinski odbor mesta Spital ob Dravi ugodil prošnjam «Süd-

marke» ter dovolil imenovanemu društvu vsakoletnih 50 kron podpore. Obenem je sklenil, da kolekuje zanaprej slednje uradno pismo in listino — ki pojde čez prag občinske hiše — z «Wehrschutzmarkami», t. j. znamkami tega nemškonnarodnega društva. Prepričani Vaše domoljubne volje Vas prav vlijudno prosimo, da posnemate gibčnost naroda, ki se mu je za svoj obstanek bati prav tako malo, kakor se nam je semterje bati prav zelo. Dosedaj ste nas obvestili dve slovenski srenji, da vsled naše že enkratne prošnje od vseh slovenskih slavni županstev kolekujeti svoje listine z našim narodnim kolekom. V ime domovinske stvari in pa, da svetite svojim podanikom vablјivim zgledom, prosimo Vas povodom ponovljenega sklepa naše 170. vodstvene seje izza 21. marca 1906, da bi prav kmalu sklenili v prid naši slovenski narodnosti to isto, kar je špitalska občina ukreniti znala v hasek nemškemu rodu. Mi ne zahtevamo od slovenskih srenj, da bi čez noč postale češke srenje, kojim je «Osrednja česka matica» ljuba puncica v narodnem očesu in ko je ne prezira menda niti ena izmed njih. A to si pa usojamo beležiti Vam v tem pisanju, da postanemo vsaj na nevtralnih slovenskih tleh naše družbe kar je moč gibčni in kar je moč energični. Te gibčnosti in te energije tudi naši narodni nasprotniki pričakujejo od nas in nas v notranjem cenijo tem bolj, kolikor bolj se bližamo imenovanima lastnostima. Slavni srenjski odbor! Udejevimo svojim neprijateljem to njihovo opravičeno pričakovanje. Z odličnim spoštovanjem beleži: Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 10. aprila 1906. Prvomestnik: Tomo Zupan l. r. Namestni prvomestnik: Luka Svetec l. r.

Dijaški kuhinji v Kranju je volil ranjki Fr. Pršina iz Senčurja 50 K. Blagemu dobrotniku, ki je vedno podpiral revno dijaštvo, bodi ohranjen trajen spomin. — Nadalje je daroval: ces. svetnik l. Murnik 10 K mesto venca na krsto g. Barbare Ahačić iz Trziča.

Izžreban! so porotnikom z Gorenjskega za prihodnjo sezijo, ki prične dne 5. junija t. l. naslednji gg.: Edvard Dolenc, trgovec v Kranju; Anton Globočnik, izdelovalec kos v Trziču; Janez Heinrihar, gostilničar in posestnik na Bohinjski Bistrici; Matevž Janežič, posestnik v Zgornjih Domžalah; Jožef Kandušer, trgovec v Vel. Mengešu; Avgust Maly, župan in posestnik v Beli peči; Jurij Povšnar, posestnik v Kokri; Jožef Resman, pek in posestnik v Zgošah pri Radovljici; Janez Rihar, trgovec z žganjem v Zgornji Šiški; Karel Ruech, trgovec in Posestnik v Trziču; Karel Mala, trgovec v Kamniku in Avgust Trpinc, posestnik v Kamniku-Sutni.

I. vojaško veteransko društvo za Trst in okolico slavi — kakor se nam poroča — meseca maja 25 letnico društvene zabave, kateri slavnosti prisostvuje prejasna gospa nadvojvodinja Marija Jospina kot zastavina kumica. — Po marljivih pripravah soditi, se ta slavnost prav lepo obnese. — Vsa patrijotična društva v Trstu in na Primorskem so obljubila svojo udeležbo. — Priti hoče tudi mnogo veteranskih društev s Kranjskega, Koroškega in Štajerskega.

Ustanovni občni zbor slov. akad. društva «Adrija» se vrši v Pragi, dne 8. vel. travna t. l. v restavraciji «U Chodčřü».

Prejeli smo «Poročilo pod pokroviteljstvom gospe nadvojvodinje Marije Kristine stoječega dež. in gospejniga pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko» o njegovem delovanju v društvenem letu 1905.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 30. m. m. Prignalo se je 84 glave goveje živine, 2 teleta, 121 prašičev, 1 kozo, — ovce, — buš. 50 kg pšenice K 8.—, prosa K 6.—, rž, K 7.—, ovska K 8-25, ajde K 6.—, fižol, ribničan K —.—, koks K —.—, krompir 1-80.

Loterijska srečka dne 28. aprila t. l.
Trst: 66 64 26 63 24

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko
zalogo pravih švicarskih
žepnih ur
različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., vse po najnižjih cenah.

79-1

Feller Elsa-Fluid

S to zaamko varovani Fellerjev ratlinski esenčni fluid odstrani kašelj, hripavost, nervoznost, naduho, bolečine v vratu, prsih in člekih, trudnost, slabost, vnetja, težkoče v dihanju, vročinske pojave, inflienco zasliženje i. t. d., 12 malih ali 6 velikih steklenic franko 5 K, 24 malih ali 12 velikih 8 K 60 vin.

Naročajte pri **E. V. FELLERJU** v Stubioi, Elzin trg št. 202, Hrvatsko.

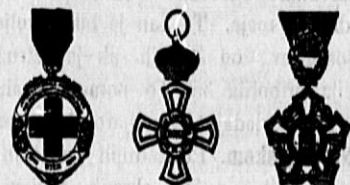
Hvalijo se tudi Fellerjeve odvajajoče rabarbara kroglice z znamko «Elsa-Pillen», 6 škatlic franko 4 krona, 12 škatlic franko 7 K 60 vin. Pravega balzama ne dobite 1, ampak 2 ducata franko za 5 K; izvrsten je pri težkočah v želodecu. Zagorski prsni in sirup za kašelj 2 steklenici 5 K. Pravo norveško ribje olje 2 steklenici 48 c franko 5 K. 10-5

Kupujem in prodajam vsakovrstno starino. Vezem knjige cenejše kot vsak drugi. Kolesa prodajam stara in nova; stara tudi kupujem, potem imam tudi vse, kar se potrebuje h kolesom in sprejemam tudi popravila.

77-1

Pavel Bizjak, Kranj št. 102.

== Kmetovalci! ==

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, kojne, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Natboljši zdravi dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pisem o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. 148-37

1 zavoj za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

Otvoritev restavracije v nedeljo, 6. maja t. l.

Vincarje pri Škofji Loki
kegljišče.

Na novo prenarajeno Istotam se točijo pristna domača vina in vedno sveže pivo. Točna postrežba.

Za mnogobrojni obisk se priporočata **Andrej in Minka Kalan.**

78-1

Linec o/D.

Ces. kralj. privil. tov. za kav. sur.
16. grud. 1890, št. 13120.

slo.

Heiman.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : Franckov: pridatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varstvena znamka.

D. X 7871 Ms. 06 I.

J. W. L.

Kako je mogoče povzdigniti tujski promet v kakem kraju?

Nikakor ni mogoče podati navodila, ki bi veljal za vse kraje, kako privabiti tužce?

V nekaterih krajih je razvoj tujskega prometa še v povojih; tu se mora orati še le ledina, da se zadosti najskromnejšim zahtevam prihajajočih tužcev: v drugih pa je že videti velik napredek v tem oziru in se stremi na podlagi skušenj vse naprave prilagoditi tudi večjim zahtevam ter s tem privabiti boljše goste. A tudi zdravilišča in letovišča prve vrste ne smejo v nemar pustiti napredka, marveč morajo stremiti za tem, da zboljšajo pomanjkljive naprave, da zadoste bolj razkošnim zahtevam ter s tem mednarodnemu, razvajanemu potujočemu občinstvu pripravljajo prijetna bivališča.

V nastopnem bo lahko vsakdo našel, kar bode smatral v gotovih slučajih kot potrebno.

Predno začnemo vabiti tužce v svoj kraj, je neobhodno potrebno marsikaj ukreniti, kar je treba, da bode tujcem bivanje v našem kraju kolikor mogoče prijetno. Znano je, da je prvi vtis na človeka najmerodajnejši. Vsled tega je priporočati osnažiti ceste, ulice in trge, a tudi poslopja, ograje i. dr. ter jih vzdržavati, da ostanejo čiste in lične. Zaprečiti je kolikor mogoče nagromadenje smeti, gnoja in stvari, ki človeškemu očesu ne ugajajo, ali ki ovirajo promet; tudi neprijetnega vonja in hrušča ne preneso občutljivi živci meščana.

Ko so odpravljeni največji manjkatniki, ki razdražujejo občutne živce, treba je kaj pozitivnega storiti, da se tujcem priljubi kraj radi odpočitka za daljšo ali krajšo dobo, želi si zelenja, želi se razveseljevati med cveticami po poljih in vrtilih in gostoljubnim drevjem osobito tedaj, ko je odeto svetjem ali obloženo s sadjem. Letovišar išče ob vročih poletnih dnevih sence in hladnega okrepila; posebno rad biva v gozdu, kamor gre zlasti, ako pot tja ni predolga, ampak zložna in tudi ob slabem vremenu dobra; ako ni med potoma lep razgled in senca. Radi tega je treba skrbeti za vzdrževanje gozda, napravo zložnih senčnatih sprehajališč in promenad, za vsakovrstne nasade v kraju samem, kakor tudi v okolici in za napravo klopi na primernih počivališčih. Ako je mogoče napravljati iz kraja večje ture osobito v gorovje, je važno, da se pota zaznamujejo ter markacije ohranijo v dobrem stanju; na važnih mestih pa naj se napravijo orientacijske table če le mogoče z označbo oddaljenosti.

Tužec se zelo zanima za stavbarstvo, ki je lastno kakemu kraju, za starodavne stavbe, naprave in spomenike, za posebnosti ki jih je vstvarila ali narava ali pa človeška roka, za prirodne lepote in zanimivosti, a zelo tudi za narodno nošo in običaje tamošnjih prebivalcev.

Zali, da vlada v sedanjem času neki tok, da se vse, kar je starega in posebnega, uniči in nadomesti z novim. Napačno je

udati se temu toku v vseh zadevah. Meščan ne mara videti na deželi tega, česar se je že nasitil v mestu. Zmaj išče izpremembe in stvari, katerih doma ne najde. Zaradi tega je treba varovati zanimive stavbe, razvaline, jarke, mostne naprave, spomenike in druge znamenitosti. Nove stavbe naj se ne zidajo v modernem slogu, ampak v onem, ki je je lasten okolici. Naravne krasote in druge stvari, ki so privlačna sila za tužce, se morajo napraviti tujcem dostopna. Tudi je priporočati, da se ohranijo posebne narodne noše in narodni običaji, ako niso v protislovju z zadom, ki ga želi država.

Ako je na gori navedeni način preskrbljeno za olepsavo kraja in njegove okolice, je treba misliti na telesni dobrobit došlih tužcev. Vsaj v eni gostilni dotičnega kraja se morajo dobiti ob vsakem času, t. j. ob vsaki uri dobra nepokvarjena jedila po zmernih cenah. V preprosti gostilni na deželi pač nihče ne bo zahteval bogatega obeda; pač pa ni težko tudi izven časa, ki je navaden za obed postreči tužcu z jajci, sirovim maslom, sirom, suhimi klobasami, grahovo ali konzervno juho in preprostimi močnatimi jedili, ki se dajo hitro napraviti. Ob navadnih časih za obed je pa mogoče došlim tužcem postreči z večjo izbiro, ne da bi se bilo treba bati, da bi se zaloga jedil pokvarila.

Vsa jedila in kar spada k njim morajo biti dobre kakovosti, kuhinjska in pomizna posoda in oprava ter namizno perilo mora biti nad vse snažno. Gost ne zahteva navadno mnogo, namizne posode, velikih porcij in čudovito nizkih cen, pač pa največjo snažnost, dobro pripravo jedil, pristno nepokvarjeno pijačo in dobro prijazno postrežbo, za kar rade volje plača nekaj več.

Dalje prih.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolišče v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provaroča nikoli sprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom
Ivan Hoff
in z levjo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 50
Dobiva se povsod.

Hiša št. 103 v Kranju

74-1 se da v najem.

Istotam je prostorna mesnica in hlev.

Več pove J. Dolinar na Primskovem.

Otroške vozicke

priporoča po gl. 4-50

gl. 5-50, 7-50, 8-50, 9-50, 10-50, 12-50, 14-50, 16-50 in 20—, raznovrstne ročne kočarice in kovčke (Kofer) v različnih velikostih in cenah,

Andropogon

najboljše sredstvo za rast las; stekl. 3 krone.

Najboljše strune 58-5

za citre, gosli in kitare, kakor tudi razno galanterijsko in specerijsko blago na drobno in debelo priporoča

M. Rant, Kranj, Savsko predmestje.

Mesna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-9

Stanje vlog K 4.005.119-96. Stanje hipoteknih posojil K 2.274.295-51.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentev: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinjšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

Spominjajte se
Narodnega Doma
v Tržiču!

Pozor! Trgovci!

Prej 140 sedaj 150 kosov finega peciva za
samo 2 kroni razpošilja proti povzetju

E. BRANDT

tovarna sladšćic v Kranju.

Večja naročila še ceneje. 224-19

HOTEL „ILIRIJA“

69-13

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališće vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenoćevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Toćijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peći, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba toćna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosil spoštovanjem

Fric Novak.

**Mavricij
Smolej**

urar na Jesencah
priporoća svojo veliko zalogo
vsakovrstnih ur
kakor žepnih, stenskih ur in
budilk, veržlic, prstanov, uha-
nov i. t. d., dalje zlatnine in
srebrnine od najfinejše do na-
vadne.

Sprejme tudi popravila, kate-
ra izvršuje natanćno in toćno po
zelo nizkih cenah. 70-17

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

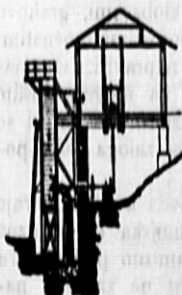

v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., ako. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

38-11

G. Tönnies

68-47

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoća
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa.

Tovarniška zaloga 71-29

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoća svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoščajo na zahtevanje zaslonj.

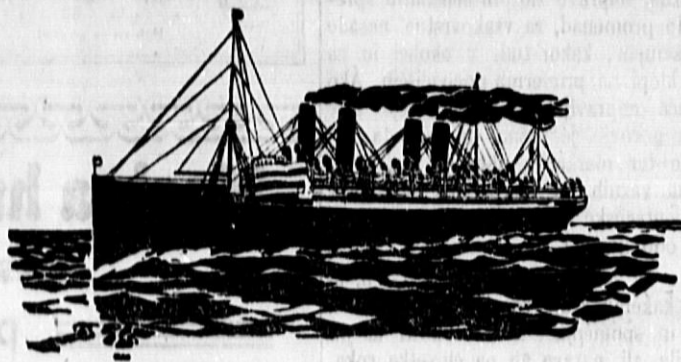

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavlika v Kranju

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severnonemškega Lloyd“
iz **Bremena v New-York**

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser
Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.
Natanćen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoća po-
jasnila toćno in brezplaćno. Postrežba pošena, realna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, Californija, Arizona,
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvan-
redno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesećno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Bra-
zilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-27

Berite.

Pozor!

'North British and Merkantile'

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in streli

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski prideški, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-20

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Raspošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

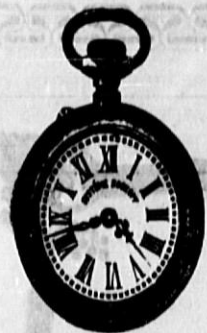
H. Suttner v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlata in srebrna, kakor nakraski, verižice, uhanj, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga raspošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 50z. Nikelnasta ankerremontar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2-45, enaka iz pravega srebra gl. 3-95, ista z dvojnatis tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6-50 in naprej.

Št. 505. Prava srebrna cilindreremontar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4-85, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5-95 in naprej.

114-43

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 72-30

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličevničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mrođvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Specijaliteti: 78-42

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in ceno priporoča 93-42

Avgust Dreise

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

Zobo-tehnični atelje Oton Seydl pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah. 79-49

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ura.

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

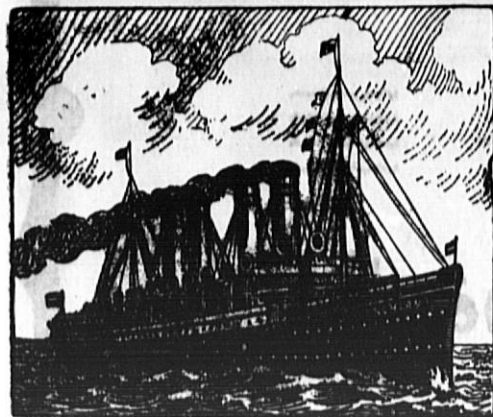
Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: Amerika 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: Kaiserin Augusta Viktoria nosi

25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Jr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 28.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

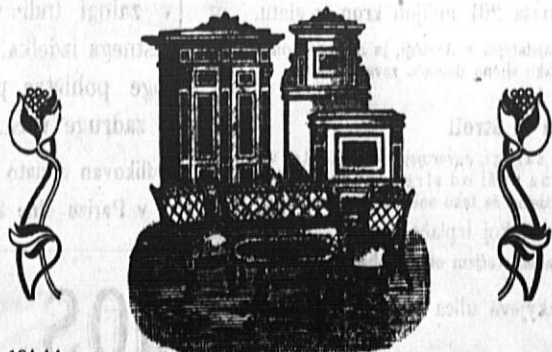
Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Specialiteta: Gostilniški stoli.

Čudovito poenili za hotele, vile in za letovišča 52 gl.

184-44

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vodno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Specialitete v nevestnih balah. Veliki prostori, priključno in v I. nadstropju.

Oprave za jedilno sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalniki, miza, stensko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Imeti moram meso!!
Močnatih jedi ne maram!!

Tako pravi marsikdo; toda le toliko časa, dokler ne ve, kako lahko prebavljiva so jedila, pripravljena z

CERES-
jedilno mastjo

in kako dobro teknejo.

3a 66-2